

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Segons les dades de l’Ethnologue (www.ethnologue.com), el 94,2% de la humanitat parla el 5,5% de les llengües. Si tenim en compte que el 5,5% inclou totes les llengües que tenen més d’un milió de parlants, és evident que és molt més “normal” que una llengua tingui 50.000 parlants que no que en tingui 50 milions. Segons la mateixa font, només 23 llengües dels milers que es parlen al món tenen més de 50 milions de parlants. Allò que anomenem llengües minoritàries, doncs, són la majoria; i les dominants, una anomalia històrica que ningú no ha pogut demostrar que hagi estat beneficiosa per a la humanitat. [...].

5 En vista d’aquestes dades, la preservació de la diversitat lingüística apareix ben bé com un objectiu impossible. Com es pot combatre aquesta desproporció? Encara més, com es pot combatre quan tot s’ha dissenyat perquè les llengües amb més parlants vagin ocupant tots els espais a l’abast? Cal tenir present que, si bé de llengües n’han mort sempre, mai no havien desaparegut amb la rapidesa i les proporcions actuals. Des que Colom va arribar a Amèrica, el nombre de llengües existents s’ha reduït a la meitat [...].

10 També ens pot ajudar a entendre a quina mena de fenomen ens enfrontem tenir present que, no fa ni cinc segles, tres de les llengües que s’han escampat més enllà dels seus territoris —espanyol, anglès i francès— tenien uns 6 milions, 4 milions i 3 milions de parlants respectivament.

15 Alguns encara interpreten que aquesta expansió de les llengües colonials facilita la comunicació. Però la comunicació implica l’intercanvi, i no sembla que aquest hagi estat el fonament de les relacions entre els pobles que han imposat la seva llengua i els que l’han abandonada. És per això que, si volem que la comunicació sigui real i no tan sols una forma de submissió, és imprescindible un canvi profund en la dinàmica de les llengües. I aquest canvi implica el compromís dels parlants de llengües dominants. [...].

20 Perquè la diversitat lingüística no és tan sols cosa dels parlants de llengües subordinades. Com a humans, la necessitem tots. El restabliment de l’equilibri ecolingüístic repercuteix en tots els humans perquè implica relacions més igualitàries i més justes entre els pobles i pal·lia, doncs, les injustícies històriques. S’atribueix al sociolingüista basc Koldo Mitxelena la dita segons la qual una llengua no es perd perquè els qui no la saben no l’aprenguin, sinó perquè els qui la saben no la parlen. És clar. Però ara cal un pas més. El restabliment, la replantació, demana que les llengües les aprenguin i les parlin també els qui de petits en van rebre una altra. [...] Parlants de llengües grans: us necessitem.

Grup d’Estudi de Llengües Amenacades (Grup GELA). Diari digital *Vilaweb*, secció «Opinió», 30-12-2014

1. Comprensió del text

- a) Describeu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica el registre lingüístic (formal/informal) i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts]
- d) Identifica la tipologia textual d'aquest text i justifica almenys amb dues característiques la teua resposta [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 1. *les dades* (línia 1): sorda o sonora?
 2. *inclou* (l. 2): oberta o tancada?
 3. *que és* (l. 3): s'elideix o no s'elideix?
 4. *segons* (l. 4): oberta o tancada?
- b) Substitueix aquests connectors que apareixen dins del text per uns altres connectors de la llengua que aporten un sentit equivalent. [1 punt]
 1. *doncs* (línia 5)
 2. *perquè* (l. 9)
 3. *si bé* (l. 10)
 4. *però* (l. 17)
- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules (o expressions) al text o posa'n un sinònim. [1 punt]
 1. *dades* (línia 1)
 2. *anomalia* (l. 6)
 3. *en vista de* (l. 7)
 4. *a l'abast* (l. 9)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica en quina mesura la narrativa curta de Quim Monzó reflecteix la societat contemporània i amb quins recursos literaris ho fa. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Els valencians vivim en una situació sociolingüística propera a la descrita pel text del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (Grup GELA). Explica-ho redactant un text de característiques semblants a aquest, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Cal que aprofites tot el que has estudiat sobre el tema que planteja el text. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]